

Tisková zpráva ke Světovému dni AIDS - Počet infekcí HIV nově zachycených u mužů majících sex s muži v České republice klesá

Prvního prosince si připomínáme Světový den boje proti AIDS, který vyhlásila Světová zdravotnická organizace. Ačkoli je Česká republika zemí s relativně nízkou úrovní infekce HIV/AIDS v rámci světa i Evropy, prevence, osvěta a včasná léčba jsou stále velice důležité. Dokazují to i nejčerstvější data o výskytu HIV za prvních 10 měsíců roku 2021. V ČR byla nově diagnostikována infekce HIV u 162 mužů a 31 žen.

"Státní zdravotní ústav se dlouhodobě věnuje preventivním aktivitám v rámci boje proti HIV/AIDS. Právě včera například skončil Evropský týden testování, který připomínal význam testování v boji proti AIDS. Státní zdravotní ústav koordinoval tuto kampaň už po šesté. V rámci republiky tak každoročně spolupracují odborníci ze třiceti států řízených nebo nevládních organizací ve všech 14 krajích republiky. Zájemci měli k dispozici pro testování celkem 82 testovacích míst s prodlouženou otevírací dobou, kde mohli zdarma a anonymně zjistit, zda nejsou infikováni virem HIV. Zdarma se bylo možné otestovat i na žloutenky nebo syfilis. Je důležité, aby si lidé uvědomili, že díky 20 minutám stráveným v poradně při testování může v případě pozitivního výsledku nastoupit včasná léčba. Ta infikovanému dokáže často zachránit mnoho let života", uvádí ředitelka Státního zdravotního ústavu MUDr. Barbora Macková s tím, že statistiky infikovaných zachycených v rámci testovacího týdne budou k dispozici zhruba do dvou týdnů.

Dosud evidovaná čísla za prvních deset měsíců tohoto roku uvádějí, že průměrný věk nově zjištěných případů byl v Česku 39,4 roku, s věkovým rozpětím od 19 do 72 let. Při zjištění HIV infekce bylo 125 (64,8 %) infikovaných v asymptomatickém stadiu, 25 (13,0 %) ve stadiu akutní infekce. Pozdní záchyty představuje 14 (7,2%) nemocných ve stadiu symptomatickém non-AIDS a zejména 29 (15,0 %) s onemocněním AIDS.

"Ze 193 nových případů HIV infekce v roce 2021 bylo 79 osob s dlouhodobým nebo trvalým pobytem v ČR, tzv. rezidentů, to je téměř 41 procent všech nových diagnóz. Co se týká země původu, z Ukrajiny pochází 33 nakažených, ze Slovenska 11, z Rumunska a Ruska jde o 5 lidí z každé země. Zbytek se dělí mezi dalších 19 zemí. Zastoupení rezidentů mezi novými případy dlouhodobě narůstá", vysvětluje trend vedoucí Národní referenční laboratoře pro HIV/AIDS SZÚ RNDr. Vratislav Němeček, CSc. Dohromady více než polovina nových případů uvádí obvyklé bydliště v Praze (41,5%) nebo ve Středočeském kraji (13,5%), nicméně podíl Prahy v posledních letech klesá.

"Nejčastěji se lidé nakazí virem HIV sexuální cestou, letos šlo o téměř 89 procent nově zjištěných případů. Od roku 2017 je pozorován pokles případů zjištěných ve skupině mužů majících sex s muži. Jejich podíl klesl ze 74 % v roce 2016 na 59 % v letošním roce (113 osob). K heterosexuálnímu přenosu infekce došlo letos u zhruba 30 procent nových případů, konkrétně u 33 mužů a 25 žen. Podíl přenosu prostřednictvím injekčního užívání drog je v ČR na rozdíl od přenosu sexuálního i nadále nízký, šlo o 6 osob, tedy asi o tři procenta", informuje vedoucí Oddělení biostatistiky SZÚ RNDr. Marek Malý, CSc.

U pacientů, kteří jsou v péči specializovaných klinických pracovišť (HIV center), v posledních pěti letech významně narůstal podíl těch, kteří jsou léčeni, až na hodnotu 97,5 % v roce 2020. *"To je velice dobré číslo.*

Dostupná moderní léčba už dokáže při včasném zachytu a spolupráci pacienta zabránit vzniku onemocnění AIDS. Pacient tak žije prakticky život bez zásadních zdravotních omezení. Proto je tak potřebné, aby se lidé nebáli nechat vyšetřit, což lze i anonymně, a znali svůj HIV status co nejdříve", zdůrazňuje manažerka Národního programu HIV/AIDS MUDr. Anna Kubátová.

V roce 2021 bylo nově zjištěno onemocnění AIDS u 43 osob, z toho u většiny (70 %) se jedná o pozdní zachyty, kdy byla infekce HIV prokázána přímo až ve stadiu AIDS. Bylo zaznamenáno 15 úmrtí pacientů ve stadiu AIDS a 4 úmrtí nemocných s HIV z jiné příčiny.

"Stále trvá nepříznivý trend vysokého výskytu dalších sledovaných sexuálně přenosných infekcí u HIV pozitivních. Zejména jde o syfilis a kapavku. Nejčastěji jsou nakaženými muži mající sex s muži. U syfilis přitom převažují časně infekce, které jsou z hlediska rizika přenosu na další sexuální partnery nejnebezpečnější. Vysoké jsou v této komunitě také výskyty případů reinfekcí, tedy opakovaných nákaz téhož člověka syfilis a kapavkou. To představuje výrazně vyšší výskyt reinfekcí než v ostatní populaci", doplňuje vedoucí Oddělení sexuálně přenosných nemocí SZÚ MUDr. Hana Zákoucká.

Údaje o České republice jsou [měsíčně aktualizovány](#), průběžně doplňovány a zveřejňovány na stránkách Státního zdravotního ústavu v Praze, kde jsou k dispozici i [souhrnné roční zprávy](#).